

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Chronicon M. Theodorici Engelhusii

Engelhusius, Theodoricus

Helmeſtadi[i], 1671

Adam & Eva, sicut creditur, die suae creationis, ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-10979

vit, & eam pertexit in annum *MCCCCXVIII*, & aliorum, hic quoque allegatorum, (ac de *Chronica monachorum Amelungsbornem*, quæ hic solum per literam A. designatur.) Cum itaque secundum Senecam libro *Quæstionum Naturalium*, *acrior sit cupiditas ignota cognoscendi, quam nota repetendi*: naturale enim nobis est, magis nova quam magna mirari (jucundum quoque est redire in antiqua tempora, melioresque ad annos respicere, sicut idem Seneca dicit, in principio *Declamationis*,) & tum secundum Hieronymum super *Danilem*: *Sepe Deus malos Reges patitur suscitari, ut mali malos puniant*: necessarium est utique historias texere, quibus ærumnosas mortalium calamitates lector inveniatur, quas, heu! modo magis corpore sentimus, quam in codicibus legimus. Modo quidem dico, i. e. anno præsentis *MCCCCXXVI*.

ADAM & EVA, sicut creditur, die suæ creationis, scilicet sexta die mundi, circa meridiem prævaricati, paulo post circa horam nonam ejecti sunt, & in exilium projecti. In quadam tamen antiqua *Chronica Treberorum*, quæ & hodie jacet in Ecclesia S. Matthiæ ibidem, legitur, septies quaternis temporum annis in paradyso fuisse, & post hæc expulsos. Virgines autem de paradyso egressi sunt. Anno itaque Adam xv. natus est ei *Cayn* & soror ejus *Calmana*, quam Cayn duxit uxorem, Post alios xv annos natus est ei *A-*

bel & soror ejus *Debbora*. Creditur autem Adam in spiritu doctus, docuisse filios decimas ac primitias offerre Deo. Cayn itaque agricola spicas Deo obtulit, & meliora sibi retinuit; Abel vero simplex & innocens de pinguioribus gregibus obtulit. Et quoniam ejus vita Deo placuit, ipsius etiam oblatio grata fuit, quod Deus per inflammationem sacrificii ejus ostendit. Cayn igitur invidens, fratrem occidit cum esset xxx annorum in agro Damasceno, ubi & Adam factus est, in generatione sua septima à *Lamech* occisus; cujus etiam Cayn tota generatio perit in diluvio. Genuit enim *Enoch*, ex cujus nomine civitatem nominavit, qui ulterius genuit *Irada*, & iste *Maviaël*, qui *Mathusaël* & iste *Lamech*, primum bigamum: qui de *Ada* uxore sua genuit *label*, qui reperit tentoria, pecorum & pastorum segregans greges ab invicem juxta species suas: *Iubal* primum musicum. De *Sella* vero genuit *Tubalcayn* primum fabrum in cuncta opera metallorum, cum filia *Noëma*, quæ reperit opera mulierum cum fuso, filo & acu. Iste *Lamech* primus venator, cum præsenio caligaret oculis, ductus à puero, feram credens, Cayn telo occidit & puerum. Vnde dixit uxoribus: *De Cayn ultio septuplum dabitur, de Lamech vero septuagies septies*, i. e. ccccxc. vicibus: vel quia ab Adam ad Christum sunt lxxvii. generationes. Adam in valle, quæ ex hoc dicta est *Vallis lacrymarum*, plorans Abel, centum annis vovit amplius non generare. Sed Angelus Dei jussit votum immutare, unde *Panttheon*, i. e. *Chronica Gotfridi Viterbiensis*:

*Tristis Adam deflevit Abel, plenusque dolore
Vovit ab uxore non amplius edere prolem;
Angelus adveniens frangere vota mōnes.
Dicit ei, te patre mei nascentur Hebræi,
Dextra Dei donabit eis regnum Cananæi,
Filius ipse Dei post orietur eis, &c.*

Isti autem centum anni luctus dicuntur non esse scripti à Moyse, eo quod tunc steriles & quasi inutiles mundo parentes primi viderentur. Cum autem Adam, secundum Hebræos, esset annorum cxxx, secundum Josephum autem, Methodium & Scholasticam Historiam cxxx esset annorum, genuit secundum patrem omnium hominum, scilicet *Seth*, & secundum dictos, idem Adam de Eva genuit & alios xxx filios, & totidem filias.

SETH cum esset annorum cv, genuit filium *Enos*, anno mundi cxxxv. obiit autem anno ætatis suæ cmxii. *Enos cepit invocare nomen Domini* & genuit *Caynan* anno ætatis suæ xc, & obiit dccccv. *Caynan* genuit *Malalehel* anno ætatis suæ lxx, & obiit dccccx. *Malalehel* genuit *Jared* anno suo lxxv, & obiit dccccxv. *Jared* genuit *Enoch* anno suo clxii, & obiit dcccclxii. *Enoch* genuit *Mathusalem* anno ætatis suæ lxxv, & cum esset *Enoch* cccclxxv annorum, translatus est in paradysum, ut in fine temporum veniens, cum *Helia* corda patrum con vertat * ad filios. Hic autem septimus in generatione piorum fuit optimus, sicut *Lamech* in generatione impiorum pessimus. *Multa scripsit*, cujus meminit *Judas* in canonica sua. Numero tamen *Isidorus V. Ethic.* secundum lxx Interpretes, frequenter addit c, annos, ultra numerum supra scriptorum: quia dicit: *Adam anno CCXXX genuit Seth. Seth genuit Enos anno CCV. &c.* & ideo prædicta ætas est multo major apud illos, quam hîc, ut patet infra in *Noë*. Tempore *Caynan* dicuntur etiam imagines inventæ. *Mathusalem* anno ætatis suæ clxxxvii. genuit *Lamech*, obiit anno dcccclxxix. Gigantes tunc erant in terra. *Adam* obiit anno Mundi dccccxxx. & *Eva* secum. Homines autem audientes mundum diluvio periturum, studia sua duabus columnis, latere scilicet marmoreque factis, conscribentes, posteris reliquerunt, quarum marmorea dicitur adhuc in *Siria* permanere, ut dicit *Josephus libro Antiqq.* *Lamech* anno ætatis suæ clxxxii genuit

genuit Noë, & obiit anno suo DCCLXXVII, mundi vero MLVI. Nota secundum *Pantheon*, ab Adam usque ad Noë nec pluit nec hyems fuit, sed omni tempore temperies, & omnis rerum abundantia, quæ omnia per diluuium consumta sunt.

NOE, tertius pater omnium hominum, anno ætatis suæ D. cæpit generare, genuitque successive *Sem, Cham & Iaphet*. Tunc inundante malitia hominum, præcepit ei Dominus fabricare arcam, quam c. annis complevit, qui dati sunt hominibus ad pœnitendum, fuitque Noë in arca per annum & x. dies. In hoc terminatur prima ætas mundi, scilicet anno Noë DC. ab initio vero mundi secundum Hebraicam veritatem MDCLVI. Sed secundum Orosium & Methodium prima ætas habuit duas chiliades i. e. duo millia annorum. Unde Poëma *Aurora*:

*Incipiens ab Adam fuit ad Noë labilis ætas
Prima, per annorum millia pene duo.*

Et idem Poëma; de diluuiio.

*Tempus ad hoc ab Adam, Iosepho testante fuerunt,
Anni sexcenti millia pene duo.*

Juxta septuaginta interpretes, Hieronymum & alios, hæc prima ætas fuit 2242 annorum, in quo tempore penitus nulla historia Græca vel gentilis invenitur: Eusebius. Post diluuium vixit Noë cccL annos, videns filios & nepotes, viros 24100. præter mulieres & parvulos, ut scribunt *Iorad & Philo*, de uxore sua nomine Puerphara. Remansit autem archa in *Ararath* monte Armeniæ. Quo vero venerit Noë, vide infra in *Falech*. A tribus filiis Noë prædictis texuntur LXXII. generationes, quia de *Iaphet* xv. qui obtinuit Europam; de *Cham* xxx, qui Africam; de *Sem* vero xxvii qui obtinuit Asiã. Unde *Pantheon*;

Tradit

*Traditione patrum sic divido germina fratrum:
Sem tenet archatus Asia, Cham continet Affros
Iaphet in Europa, fit primus ille patrum.*

INCIPIT SECUNDA ÆTAS.

SEM qui & Melchisedech, cum esset c. annorum, biennio post diluuium genuit *Arfaxat*, cum aliis successive, quos hic prætermittimus, solam Christi generationem investigantes. Ab illo *Arfaxat* venerunt *Caldei*. Hoc tempore contigit ebrietas *Noë*, quem filius ejus *Cham* derisit, cujus hæc fuit progenies,
Pantheon:

Cham genuit Chanaan, de quo veniunt Chananæi

Atque Gomorreï, Iebuzæi, sunt & Evai,

Sive Pherezei sorte ferente Dei.

Has gentes populus parvum delevis Hebraus.

Sanctus ab Aegypto cum duceret hunc Moiseus

Cui datur è cælis manna pluisse Deus.

De isto *Cham* vide plura in *Thare*. *ARFAXAT* anno vitæ suæ xxxv genuit *Caynan*, quem *S. Lucas* interferit genealogiæ Christi, quem etiam *S. Augustinus* & *Iordanus* Episcopus hic ponunt: solus *S. Jeronymus* prætermisit. *CAYNAN* autem vitæ suæ xlii genuit *Sale* & obit anno scilicet ccccxxx. *SALE* vero, à quo *Indi*, ædificat urbem *Salem*, quæ post dicta est *Iherusalem*; genuit *Heber* cum esset xxx annorū, & obiit anno suo ccccxxxiii. *HEBER* autem, à quo nomen & genus ceperunt *Hebræi*, quia in ejus domo remansit lingua *Hebræa*, divisione facta linguarum, genuit anno vitæ suæ xxxii ii. *Phalech*, & obiit anno suo ccccxliv. *Phalech* nomen habuit ab eventu. *Phalech* enim est divisio, quia in diebus ejus terra divisa fuit in lxxii linguas, cum turrim *Babyloniæ* expissent ædificare, diluuium redire timentes, *Nembros* filio *Chus* *Noë* nepote inchoante, anno
B mundi